

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 26.09.2022

Vår ref.: 202211283-6 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 22/00635-5

NVEs vurdering av Statnett sin orientering om bruk av Energiverk Mongstad som SAKS-tiltak i vinter og fram til snøsmeltingen våren 2023

Sakens bakgrunn

Systemansvarlig har etter kraftrasjoneringsforskriften § 3a en plikt til å kontinuerlig utrede og utvikle nødvendige virkemidler for å håndtere perioder med en svært anstrengt kraftsituasjon. Videre skal den systemansvarlige orientere NVE om de virkemidlene som er utredet og utviklet.

Med bakgrunn i den aktuelle kraftsituasjonen i Norge og den usikre energisituasjonen i Europa påla NVE i brev av 30.06.2022 blant annet at Statnett innen 1. oktober 2022 skal oversende en utredning av behov for fremtidige SAKS-tiltak og hvilke SAKS-tiltak som kan være aktuelle fremover. Dette brevet er et tilsvarende til Statnetts brev av 07.09.2022 om orientering om bruk av Energiverk Mongstad (EVM)¹ som et aktuelt virkemiddel for å håndtere perioder med en svært anstrengt kraftsituasjon. I brevet har Statnett bedt om at NVE gir sin vurdering av bruk av EVM som SAKS tiltak snarest mulig. Statnett har også bedt om et møte.

Statnett skriver at de har vært i dialog med Equinor om muligheten for å utnytte EVM som et SAKS-tiltak den kommende vinteren og fram til snøsmeltingen våren 2023. Equinor gjennomførte planlagt driftsstans på anlegget 30.08.2022, men har på anmodning fra Statnett opprettholdt mulig drift frem til 1. oktober 2022. Per i dag har ikke Equinor planer for å videreføre mulig drift på EVM.

Statnett mener det er samfunnsøkonomisk rasjonelt at systemansvarlig inngår avtale med Equinor om å opprettholde mulig drift og derfor etablere EVM som et mulig SAKS-tiltak den kommende vinteren. Foreløpige kalkyler viser at det vil koste om lag 60-70 MNOK bare for å sikre muligheten for drift frem mot sommeren 2023. Det vil kreve et betydelig

¹ Statnett bruker i sitt brev navnet Energiverk Mongstad, dette kan tolkes som en henvisning til Mongstad kraftvarmverk. NVE tar utgangspunkt at Statnett henviser til gassturbinen GT11 som tidligere ble brukt til kraftproduksjon ved Mongstad.

vedlikeholdsprogram for å klargjøre EVM for bruk. Dette vil også kreve tid, og dersom feil oppdages vil også dette kreve ekstra ressurser og tid. Videre vil faktisk drift av anlegget som et SAKS-tiltak også øke kostnadene ytterligere.

Statnett og NVE diskuterte også saken i møte av 14. september 2022.

NVEs vurdering

I St. meld. Nr. 18 (2003-2004) Om forsyningssikkerheten for strøm mv., fremgår det at et overordnet mål er å sikre forsyningssikkerheten og unngå ekstraordinære situasjoner med rasjoneringsinngrep. Det legges avgjørende vekt på at faren for rasjonering skal være redusert til et absolutt minimum. For å ha mulighet til å supplere markedet med ekstra sikkerhet i en svært anstrengt kraftsituasjon er Statnett, som systemansvarlig, gitt ansvaret for løpende å vurdere og gjennomføre nødvendige SAKS-tiltak.

Det kan være hensiktsmessig å forsikre seg mot en uønsket hendelse selv om sannsynligheten for at den inntreffer er lav dersom konsekvensene av at den inntreffer er store. SAKS-tiltak er ment å være en forsikringsordning for å redusere sannsynligheten for rasjonering.

Statnett bruker i sitt brev navnet Energiverk Mongstad, dette kan tolkes som en henvisning til Mongstad kraftvarmverk. NVE ønsker å påpeke at Mongstad kraftvarmverk i dag er et lite energianlegg som drives etter ny konsesjon². Det er gassturbinen GT11 på Mongstad som kan være et SAKS-tiltak. NVE minner om at anleggskonsesjon for drift av GT11 falt bort som konsekvens av at et nytt og mindre energianlegg, Mongstad kraftvarmverk, ble satt i drift². Dette innebærer at eventuell oppstart av GT11 som SAKS-tiltak vil kreve at det foreligger en anleggskonsesjon for slik drift. Det er selskapet som skal stå for driften av gassturbinen som skal søke om slik anleggskonsesjon.

Det er viktig å gjøre samfunnsøkonomiske vurderinger av slike tiltak, og kostnadene ved ulike SAKS-tiltak bør tillegges vekt. Statnett skriver at det er usikkerhet rundt faktisk kostnad ved å ha GT11 på Mongstad som SAKS-tiltak. Dette gjelder både driftskostnader og et betydelig vedlikeholdsprogram. Dette byr på en usikkerhet i de totale kostnadene. Statnett oppgir en kostnad på 60-70 MNOK for kun å sikre muligheten for videre drift av GT11. Den totale kostnaden ved å ha GT11 som et SAKS-tiltak opplyser ikke Statnett om. Gitt dagens kraftsituasjon i Norge og usikkerheten rundt energisituasjonen i Europa, mener NVE det er fornuftig at Statnett går videre med nødvendig tiltak som muliggjøre bruken av GT11 ved SAKS.

NVE støtter at Statnett igangsetter nødvendige utredninger og tiltak for å forberede GT11 som et mulig virkemiddel ved en eventuell SAKS-situasjon i vinter og fram til snøsmeltingen våren 2023. NVE forventer at Statnett løpende informerer NVE når ny informasjon om kostnad og framgang i nødvendig vedlikeholdsprogram foreligger. NVE

² Se anleggskonsesjon av 5.09.2019, ref. NVE 201706760-27 og tidligere anleggskonsesjon meddelt Statoil ASA 04.07.2006, ref. NVE 200402397-73.

forventer videre at det gjøres en ny vurdering av tiltaket dersom det viser seg at det er kostnads- og tidskrevende reparasjonsbehov ved anlegget. Når denne informasjonen foreligger, kan Statnett søke NVE om å ha GT11 tilgjengelig som et mulig SAKS-tiltak. Det må også søkes anleggskonsesjon for drift av gassturbinen.

Hvis GT11 blir godkjent som et mulig SAKS-tiltak og man skulle komme i en situasjon der faren for rasjonering ansees som høy, skal Statnett søke om godkjennelse hvis de anbefaler å iverksette tiltaket.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Ann Myhrer Østenby
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Godkjent av Ann Myhrer Østenby
Seksjonssjef

Inga Katrine Nordberg
Direktør

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

STATNETT SF

Kopimottakerliste:

